

Jak przebiega rekrutacja kandydatów na studia w dziedzinie zdrowia publicznego w Polsce?

How is recruitment of candidates for studies in field of public health carried out in Poland?

DOROTA CIANCIARA^{1/}, MAŁGORZATA GAJEWSKA^{2/}, KATARZYNA LEWYK^{2/}, EWA URBAN^{2/}, MARIA PIOTROWICZ^{2/}

^{1/} Zakład Epidemiologii i Promocji Zdrowia, Szkoła Zdrowia Publicznego, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie

^{2/} Zakład Promocji Zdrowia i Szkolenia Podyplomowego, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie

Wprowadzenie. Efektywność zdrowia publicznego w znacznym stopniu zależy od zasobów ludzkich – korpusu, który pracuje w celu poprawy zdrowia populacji oraz jakości życia zbiorowości ludzkiej.

Cel pracy. Rozpoznanie zasad rekrutacji kandydatów na studia I stopnia w trybie stacjonarnym na kierunku zdrowie publiczne (sZP-I) prowadzone w publicznych szkołach wyższych o profilu medycznym w porównaniu do stacjonarnych jednolitych studiów magisterskich na kierunku lekarskim (sL).

Materiał i metody. Analizowano informacje na temat warunków i trybu rekrutacji na studia sZP-I oraz sL w roku akademickim 2014/15 zamieszczone na stronach internetowych poszczególnych uczelni.

Wyniki. Rekrutację na studia sZP-I prowadziło 11 uczelni. Rekrutację na kierunku sL prowadziło 12 uczelni publicznych. Przegląd stron internetowych uczelni wykazał brak jednolitych standardów prezentowania informacji dla kandydatów, zarówno na kierunku zdrowie publiczne, jak i lekarskim. W uczelniach, które prowadziły rekrutację na kierunku zdrowie publiczne w kwalifikacji brano pod uwagę wyniki matury (już na poziomie podstawowym) z jednego lub dwóch spośród różnorodnych przedmiotów. Natomiast kryteria kwalifikacji na kierunek lekarski obejmowały dwa lub trzy zawsze takie same przedmioty zdawane głównie na poziomie matury rozszerzonej. Stwierdzono niewielkie różnice w harmonogramie rekrutacji na studia sZP-I i sL.

Wnioski. Kandydatom na studia sZP-I stawiane są mniejsze wymagania merytoryczne niż kandydatom na studia sL. Studia sZP-I mogą podejmować osoby, które były słabszymi uczniami, co z kolei może mieć wpływ na dalsze kształcenie i uzyskiwane kompetencje. Procedura kwalifikacji i przyjmowania na studia sZP-I wydaje się krótsza niż na studia sL. Studia na kierunku zdrowie publiczne, ze względu na harmonogram rekrutacji, nie mogą być rodzajem planu ratunkowego dla niedoszytych medyków.

Słowa kluczowe: rekrutacja na studia, kierunek zdrowie publiczne, kierunek lekarski

Introduction. The effectiveness of public health is to a large extent conditioned by human resources – people who strive to improve health and life quality of the population.

Aim. The analysis of the admission regulations for candidates applying for first-degree (1-st cycle) day public health studies (sZP-I) offered by public medical higher education institutions as compared to the 5-year (long-cycle) day medicine studies (sL).

Materials & Methods. The data on conditions and modes of admission of candidates for sZP-I and sL in the 2014/2015 academic year as published on websites of particular institutions were subject to analysis.

Results. Admission to sZP-I studies was conducted by 11 establishments. At the same time, admission to sL studies was run by 12 public higher education institutions. The analysis of their websites showed lack of uniformed standards of delivering information to candidates, no matter whether applying for admission to public health or medicine faculties. The institutions which offered the public health studies as qualifying factors took into account the results of the basic level of the secondary school graduation exam (matura) within one or two subjects out of a whole range of subjects. On the other hand, the qualifying criteria for admission to the medical faculty comprised two or three subjects taken at the advanced level of matura, which were always the same. Additionally, minor discrepancies in the admission schedule were found between sZP-I and sL.

Conclusions. The candidates applying for admission to sZP-I studies face lower entry requirements than the candidates applying for admission to sL studies. sZP-I programme can be taken by those candidates who were poorer students, which will inevitably have an effect on further education and the resulting level of professional competence. The admission procedure in case of sZP-I seems to be shorter than that for sL studies. Thus, studying at the public health faculties, due to the admission schedule, cannot constitute any kind of emergency plan for unsuccessful applicants to the medical faculty.

Key words: admission to studies, public health studies, medical studies

© Hygeia Public Health 2014, 49(3): 478-489

www.h-ph.pl

Nadestano: 15.07.2014

Zakwalifikowano do druku: 16.07.2014

Adres do korespondencji / Address for correspondence

dr hab. Dorota Cianciara

Szkoła Zdrowia Publicznego, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego

ul. Kleczewska 61/63, 01-826 Warszawa

e-mail: dorota.cianciara@cmkp.edu.pl

Wprowadzenie

Efektywność zdrowia publicznego w znacznym stopniu zależy od kadry, zasobów ludzkich. Kadra zdrowia publicznego to korpus, który pracuje w celu poprawy zdrowia populacji oraz jakości życia zbiorowości ludzkiej. Kadra ta wymaga edukacji (kształcenia), szkolenia i doskonalenia zawodowego. Potrzebne są jej możliwości rozwoju i motywacja do pracy. Ponadto ważne jest, aby kadra była odpowiednio liczna i zróżnicowana pod względem posiadanej wiedzy, umiejętności oraz cech społeczno-demograficznych. Zapewnienie odpowiednich osób, we właściwym miejscu i czasie oraz w odpowiedniej liczbie jest możliwe w wyniku zarządzania zasobami ludzkimi, w tym rekrutacją i selekcją kandydatów do nauki zawodu i pracy [1, 2]. W tym kontekście ważne staje się pytanie o to jacy kandydaci zaczynają studia na kierunku zdrowie publiczne, jakie stawia się im warunki na starcie drogi zawodowej.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia stacjonarne w uczelniach publicznych w Polsce zobowiązani są przejść przez postępowanie rekrutacyjne. Rekrutacja na studia to całościowy proces związany z przyjęciem na studia. Zgodnie z polskim prawem [3] każda uczelnia może ustalać własne szczegółowe warunki i tryb rekrutacji dla poszczególnych kierunków i poziomów studiów.

Ogólne zasady rekrutacji kandydatów obywateli polskich na różne kierunki medyczne na studia I stopnia oraz jednolite magisterskie prowadzone w języku polskim są jednak podobne. Pierwszym etapem jest rejestracja dokonywana drogą elektroniczną, czyli zalogowanie się kandydata na stronie danej uczelni, wypełnienie formularza, zapisanie się na kierunek lub kierunki studiów oraz wniesienie opłaty rejestracyjnej lub opłat. Drugim etapem jest nabór na studia. Zaczyna się od obliczenia punktów rekrutacyjnych (kwalifikacyjnych) dla kandydatów z tzw. nową maturą (zdawaną od 2005 r.), maturą europejską (EB) lub międzynarodową (IB) albo przeprowadzenia egzaminu wstępnego dla kandydatów, którzy mają maturę starą i zagraniczną. Ponadto możliwe są egzaminy sprawnościowe (ratownictwo medyczne) i manualne (techniki dentystyczne) albo rozmowy kwalifikacyjne. Następnie ustala się listę rankingową (kwalifikacyjną), gdzie o kolejności decyduje liczba uzyskanych punktów. Po ogłoszeniu listy osoby zakwalifikowane mają dostarczyć odpowiednie dokumenty. Dopiero po złożeniu tych dokumentów i zweryfikowaniu ich treści z wpisami w systemie on-line mogą być przyjęte na studia. Niedostarczenie dokumentów powoduje skreślenie kandydata z list rankingowych. W zależności od kierunku nabór można odbywać się w kilku etapach (turach) kwalifikacyjnych. W tabeli I podano kilka wybranych wskaźników podsumowujących przebieg

i wyniki rekrutacji w roku akademickim 2013/14 na czterech uniwersytetach medycznych.

Cel badań

Celem tej pracy jest rozpoznanie zasad rekrutacji kandydatów na studia I stopnia w trybie stacjonarnym (bezpłatnym) na kierunku zdrowie publiczne (sZP-I) prowadzone w publicznych szkołach wyższych o profilu medycznym w porównaniu do zasad na stacjonarnych jednolitych studiach magisterskich na kierunku lekarskim (sL), w tym: (a) określenie wymagań merytorycznych stawianych kandydatom, (b) określenie wymagań formalnych stawianych kandydatom.

Materiał i metody

W pracy postawiono cztery pytania badawcze: 1. jaki jest oczekiwany (pożądany) zakres tematyki wiedzy zdobytej w szkole średniej, czyli jakie przedmioty zdawane na maturze są brane pod uwagę w procesie rekrutacji na studia sZP-I oraz sL; 2. jaki jest oczekiwany poziom zdobytej wiedzy, czyli na jakim poziomie (podstawowy i rozszerzony) była zdawana matura brana pod uwagę w rekrutacji na sZP-I oraz sL; 3. czy możliwe jest przystąpienie do rekrutacji (zarejestrowanie się) na studia sZP-I w czasie, kiedy znane są pierwsze wyniki rekrutacji na studia sL; 4. jak przebiega proces kwalifikacji i przyjmowania na studia sZP-I oraz sL (czas na listy rankingowe i składanie dokumentów). Podłożem trzeciego pytania, było założenie, że kierunek zdrowie publiczne może być drugim wyborem (planem awaryjnym) dla kandydatów na studia lekarskie, a więc przypuszczenie, że oba kierunki studiów są ofertą dla osób o podobnych zainteresowaniach i predyspozycjach.

Postawiono cztery hipotezy: (i) kandydaci na studia sZP-I mogą przystępować do rekrutacji na podstawie większej liczby przedmiotów maturalnych niż kandydaci na studia sL (ii) kandydaci na studia sZP-I muszą przystępować do rekrutacji na podstawie

Tabela I. Liczba kandydatów na jedno miejsce oraz progi punktowe wymagane do kwalifikacji na stacjonarne studia pierwszego stopnia na kierunku zdrowie publiczne oraz jednolite magisterskie na kierunku lekarskim w rekrutacji na rok akademicki 2013/14

Table I. Number of candidates per one place and qualifying thresholds for first degree day public health studies and 5-year day medicine studies as reported in admission for 2013/2014 academic year

Miasto	Kierunek studiów			
	Zdrowie publiczne		Lekarski	
	Liczba kandydatów na 1 miejsce	Min./maks. liczba punktów do przyjęcia	Liczba kandydatów na 1 miejsce	Min./maks. liczba punktów do przyjęcia
Białystok	2,83	30/200	19,86	166/200
Lublin	1,13	43/300	15,66	167/200
Łódź	4,14	b.d.	13,62	b.d.
Warszawa	1,83	b.d.	10,33	b.d.

wyników matur zdawanych na takim samym poziomie jak kandydaci na studia sL; (iii) rekrutacja na studia sZP-I zaczyna się później niż na studia sL i mogą do niej przystępować osoby, którym nie powiodło się w rekrutacji na studia sL; (iv) procedura kwalifikacji i przyjmowania na studia sZP-I jest krótsza niż na studia sL.

W celu weryfikacji tych hipotez analizowano informacje na temat warunków i trybu rekrutacji na studia sZP-I oraz sL w roku akademickim 2014/15 zamieszczone na stronach internetowych poszczególnych uczelni. W celu pełniejszej weryfikacji trzeciej hipotezy dodatkowo sprawdzano terminy rekrutacji na niestacjonarne studia lekarskie (nsL). Dzięki temu można zastanawiać się czy studia sZP-I są ofertą dla tych samych osób co studia lekarskie.

Wstępem do analizy było stworzenie wykazu publicznych szkół wyższych, które prowadziły studia na obu kierunkach (tab. II, III). Następnie analizowano zasady i tryb rekrutacji zgodnie z przyjętym schematem badania. Przegląd prowadzono od 15 maja do 7 czerwca 2014 r. Analizowano wyłącznie zasady rekrutacji dla kandydatów z tzw. nową maturą. W opisie wyników posługiwano się nazwą miasta, a nie uczelni.

Wyniki

Charakterystyka stron internetowych uczelni oraz informacji o zasadach rekrutacji na studia sZP-I oraz sL

Strony internetowe poszczególnych uczelni poświęcone rekrutacji miały inną konstrukcję i wymagały innego sposobu poruszania się. Najczęściej konieczne było przesłanie tekstu uchwały senatu (lub załącznika do niej) oraz informacji dla kandydatów na poszczególne kierunki studiów. Uchwały dotyczące warunków i trybu rekrutacji bywały zmieniane, ale rzadko podawano tekst jednolity i trzeba było sprawdzać uchwały zmieniające uchwałę. Poza tym uchwały i informacje dla kandydatów miały inną konstrukcję, a te same czynności były opisane w inny sposób i przy użyciu innej terminologii.

Różnorodność taka stwarzała wiele trudności i mogła przyczynić się do tego, że niektórych informacji nie udało się odszukać. Podobne kłopoty mogli mieć kandydaci na studia, a więc podmiot wszystkich czynności rekrutacyjnych.

Korzystnym rozwiązaniem są wyszukiwarki. I tak Gdańsk miał wyszukiwarkę niektórych terminów rekrutacji, a Kraków bardzo rozbudowaną wyszukiwarkę (wg typu studiów, wydziału, kryteriów kwalifikacji oraz olimpiad i konkursów), za pomocą której można uzyskać niemal wszystkie istotne informacje.

Dostępność studiów sZP-I oraz sL

Rekrutację na studia stacjonarne na kierunku zdrowie publiczne (sZP-I) prowadziło 11 uczelni (tab. II). Mniej popularne i mniej dostępne były studia niestacjonarne (nsZP-I), które znalazły się w ofercie 5 uczelni. Nie wszystkie uczelnie informowały o specjalnościach na I stopniu kształcenia w zdrowiu publicznym. Do podanych w tab. I uczelni, które kształcą w zdrowiu publicznym, należy doliczyć znaczną liczbę szkół wyższych prywatnych (27 – wg systemu informacji o szkolnictwie wyższym POL-on), które czynią konkurencję dla uczelni publicznych [4].

Rekrutację na studia na kierunku lekarskim (sL, nsL) prowadziło 12 uczelni publicznych (tab. III). W Polsce nie ma obecnie prywatnych szkół wyższych, które kształcą lekarzy. Uzyskanie akredytacji na prowadzenie studiów na kierunku lekarskim wymaga spełnienia wielu kryteriów, w tym dostępu do bazy szpitalnej, co stanowi podstawową barierę dla podmiotów prywatnych. Trzeba pamiętać, że limit przyjęć na kierunek lekarski i lekarsko-dentystycznym (w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, w języku polskim i innym niż polski) dla każdej uczelni ustala każdego roku Ministerstwo Zdrowia. Rynek edukacji do zawodu lekarza jest zatem w całości kontrolowany przez państwo.

Warunki rekrutacji na studia sZP-I oraz sL

Ustalono, że każda uczelnia miała własne, odrębne kryteria rekrutacji na studia sZP-I (różnice międzyuczelniane). Większą spójność kryteriów uczelnianych odnotowano dla studiów sL. Ponadto na wszystkich uczelniach kryteria dla studiów sZP-I były odmienne od kryteriów na studia sL (różnice międzykierunkowe). Ogólnie, zasadnicze różnice w konkursie matur dotyczyły rodzaju wymaganych przedmiotów, zakresu matury (poziom podstawowy lub rozszerzony). Dodatkową zmienną był sposób przeliczania wyników nowej matury, przy czym niektóre uniwersytety stworzyły skomplikowane wzory do obliczenia wyników przedmiotowych (Kraków). Poza tym odnotowano znaczne różnice międzykierunkowe i międzyuczelniane w zasadach przyjęć tzw. olimpijczyków, tj. laureatów i finalistów olimpiad i konkursów krajowych oraz międzynarodowych.

Nie wszystkie uczelnie informowały o dodatkowych kryteriach przy kwalifikacji, tj. postępowaniu w sytuacji, gdy dwaj kandydaci uzyskują taką samą liczbę punktów. Nie wszystkie informowały również o progach punktowych uprawniających do podjęcia studiów w poprzednich latach, liczbie kandydatów czy liczbie kandydatów na jedno miejsce.

W uczelniach, które prowadziły rekrutację na kierunku zdrowie publiczne (sZP-I) w kwalifikacji brano pod uwagę wyniki z jednego lub co najwyżej dwóch

Tabela II. Wykaz uczelni, które prowadziły rekrutację na kierunek zdrowie publiczne, studia I stopnia, w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym w roku akademickim 2014/15

Table II. Higher education institutions which offered first degree day and extramural public health studies in 2014/2015 academic year

Miasto	Nazwa uczelni	Nazwa Wydziału	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Białystok	Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	Wydział Nauk o Zdrowiu	+	-
Bydgoszcz	Uniwersytet Mikołaja Kopernika Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy	Wydział Nauk o Zdrowiu	+	+
Gdańsk	Gdański Uniwersytet Medyczny	Wydział Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej	+	-
Lublin	Uniwersytet Medyczny w Lublinie	Wydział Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu	+	-
Łódź	Uniwersytet Medyczny w Łodzi	Wydział Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Położnictwa	+	-
Katowice	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	Wydział Zdrowia Publicznego w Bytomiu	+	+
Kraków	Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum	Wydział nauk o Zdrowiu	+	+
Olsztyn	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		-	-
Poznań	Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	II Wydział Lekarski Higiena Dentystyczna Wydział Nauk o Zdrowiu	+	+
		Zarządzanie w opiece zdrowotnej Promocja zdrowia Komunikacja społeczna w ochronie zdrowia Monitorowanie badań klinicznych Kodowanie i klasyfikacja procedur medycznych Opiekun osób starszych	Wszystkie wymienione	Wszystkie wymienione
Szczecin	Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	Wydział Nauk o Zdrowiu	+	-
Warszawa	Warszawski Uniwersytet Medyczny	Wydział Nauki o Zdrowiu	+	-
Wrocław	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu	Wydział Nauk o Zdrowiu	+	+

Tabela III. Wykaz uczelni, które prowadziły rekrutację na kierunek lekarski, jednolite studia magisterskie, w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym w roku akademickim 2014/15

Table III. Higher education institutions which offered 5-year day and extramural medicine studies in 2014/2015 academic year

Miasto	Nazwa uczelni	Nazwa Wydziału	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Białystok	Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim	+	+
Bydgoszcz	Uniwersytet Mikołaja Kopernika Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy	Wydział Lekarski	+	+
Gdańsk	Gdański Uniwersytet Medyczny	Wydział Lekarski	+	+
Lublin	Uniwersytet Medyczny w Lublinie	I Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym II Wydział Lekarski z Oddziałem Anglojęzycznym	+	+
Łódź	Uniwersytet Medyczny w Łodzi	Wydział Lekarski z Oddziałem Stomatologicznym Wydział Wojskowo-Lekarski (w tym kierunek lekarski w ramach Ministra Obrony Narodowej)	+	+
Katowice	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	Wydział Lekarski w Katowicach Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze	+	+
Kraków	Uniwersytet Jagielloński, Collegium Medicum	Wydział Lekarski	+	+
Olsztyn	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	Wydział Nauk Medycznych	+	-
Poznań	Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu	I Wydział Lekarski	+	+
Szczecin	Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	Wydział Lekarski z Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim	+	+
Warszawa	Warszawski Uniwersytet Medyczny	I Wydział Lekarski II Wydział Lekarski z Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim oraz Oddziałem Fizjoterapii	+	+
Wrocław	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu	Wydział Lekarski	+	+

przedmiotów (po 5 uczelni). Tylko w Warszawie kwalifikowano na studia na podstawie ocen z trzech przedmiotów (tab. IV). Zwraca uwagę ogromna różnorodność przedmiotów, które mogły być podstawą zakwalifikowania na studia. I tak – w Lublinie kan-

dydat miał do wyboru dwa przedmioty spośród dziewięciu, a w Bydgoszczy wybierał jeden z dziewięciu. Jedynie uczelnie w Gdańsku i Wrocławiu ograniczyły możliwość wyboru i wskazały jednoznacznie dwa przedmioty, które liczą się w kwalifikacji.

Tabela IV. Warunki postępowania rekrutacyjnego na studia na kierunku zdrowie publiczne, studia I stopnia stacjonarne (szP-I), w roku akademickim 2014/15 wg danej uczelni. Maksymalny w danej uczelni wynik w punktach na podstawie obliczeń własnych

Table IV. Terms of admission to first degree day public health studies (szP-I) for 2014/2015 academic year according to institutions. Maximum score for institutions is based on authors' own calculations

Miasto	Liczba przedmiotów do kwalifikacji	Przedmiot, poziom i wynik matury	Obliczanie punktów	Maksymalny wynik w punktach	Limit przyjęć w 2014/15
Białystok	1	B/Ch/M/F/WoS – p/r Nie mniej niż 60 punktów dla poziomu rozsz. lub 30 punktów dla poziomu podst.	Poziom rozszerzony × 2	100-200 w zależności od poziomu matury	Będzie ustalony w czerwcu
Bydgoszcz	1	B/Ch/F/WoS/JP/G/M/I/H – p/r	Poziom podstawowy × 0,60 Poziom rozszerzony × 1,00	60-100	50 w roku 2013/14
Gdańsk	2	B – p/r Ch – p/r	Poziom podstawowy × 0,6 Poziom rozszerzony × 1,0	120-160-200	30
Lublin	2	B/Ch/F/G/H/JON/M/OŚ/WoS – p/r Część pisemna egzaminu lub ustna z korzystniejszą punktacją W przypadku równej liczby punktów bierze się pod uwagę wynik B	Poziom rozszerzony × 1,5	200-250-300	80
Łódź	2	B/Ch/ M/WoS – p/r Brak oceny z przedmiotu nie eliminuje z postępowania, ale jest jednoznaczny z wynikiem 0 punktów	Poziom rozszerzony × 2	200-300-400	50
Katowice	1	B/Ch/M/F/WoS – p/r Co najmniej 30 punktów z każdego przedmiotu	Poziom rozsz. z wynikiem 0-29 pkt. × 1; z wynikiem 30-100 pkt. × 1,5	100-150	140
Kraków	2	B/M/WoS – p/r Brak oceny z przedmiotu nie eliminuje z postępowania, ale jest jednoznaczny z wynikiem 0 punktów	Poziom podst. × 1/2 Poziom rozsz. × 1 B – waga 1, M – waga 2, WoS – waga 1 Suma 2 wyników przedmiotowych, wybranych z grupy w sposób najkorzystniejszych dla kandydata, pomnożonych przez odpowiadające danym przedmiotom wagi, podzielona przez 3 – sumę największych wag w grupie. Wynik jest podawany z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku	100	60
Olsztyn	Brak rekrutacji				
Poznań	Higiena dent. 1	B – p W przypadku równej liczby punktów bierze się pod uwagę średnią ze wszystkich ocen na świadectwie ukończenia szkoły średniej	1%=1 pkt	100	
	Inne specj. 1	B/H/WoS – p W przypadku równej liczby punktów bierze się pod uwagę średnią ze wszystkich ocen na świadectwie ukończenia szkoły średniej	1%=1 pkt	100	
Szczecin	1	B/Ch/F/M/WoS/H/G – p/r	1%=1 pkt	100	40
Warszawa	3	JP – p JON – egz. Ustny/p B/Ch/F/M/WoS/H/G – p	1%=1 pkt	300	
Wrocław	2	B – p/r JON – p/r Co najmniej 30 punktów z każdego przedmiotu	1%=1 pkt Uwzględnia się certyfikaty językowe	200	

Oznaczenia:

B – biologia, Ch – chemia, F – fizyka (fizyka z astronomią), G – geografia, H – historia, I – informatyka, JON – język obcy nowożytny, JP – język polski, M – matematyka, OŚ – ochrona środowiska, WoS – wiedza o społeczeństwie; p – matura na poziomie podstawowym, r – matura na poziomie rozszerzonym, znak „/” – przedmioty do wyboru; puste pola – pomimo dokładania należytej staranności w wyszukiwaniu danych, nie znaleziono informacji na dany temat
Codes:

B – biology, Ch – chemistry, F – physics with astronomy, G – geography, H – history, I – information science, JON – modern foreign language, JP – Polish language, M – mathematics, OŚ – environmental protection, WoS – social education; p – basic level matura, r – advanced level matura, „/” – elective subjects; empty fields – no data found, despite great care taken

Na wszystkich uczelniach można było przystąpić do rekrutacji z wynikami matury zdawanej na poziomie podstawowym, chociaż miało to wpływ na niższy ostateczny wynik punktowy. Jako przykład preferencji dla olimpijczyków w naborze na zdrowie publiczne podano wykaz olimpiad ogólnopolskich honorowanych w Krakowie (tab. V), przy czym akceptowano tam również osiągnięcia z olimpiad międzynarodowych oraz innych konkursów krajowych i międzynarodowych. Na innych uczelniach premiowano mniejszą liczbę olimpiad przedmiotowych.

Jak powiedziano, kryteria kwalifikacji na kierunek lekarski (sL) były bardziej jednorodne, obejmowały dwa lub trzy zawsze takie same przedmioty (tab. VI). Niemal wszystkie uczelnie żądały wyników matury rozszerzonej. Z nieco większą powściągliwością akceptowano osiągnięcia olimpijczyków (tab. VII).

Harmonogram postępowania rekrutacyjnego na studia sZP-I oraz sL

Na wszystkich uczelniach obowiązywała rekrutacja *on-line*, połączona z wniesieniem opłaty w wysokości – w zależności od uczelni – 70-85 zł. Jedynie w Szczecinie dodatkowo wymagano złożenia

(osobiście lub drogą pocztową) dokumentów rejestracyjnych, tj. wydrukowanego i podpisanego formularza rejestracyjnego oraz dowodu uiszczenia opłaty rekrutacyjnej. Zazwyczaj można było rejestrować się na kilka kierunków studiów po wniesieniu kolejnej opłaty. W każdej szkole rejestracja kandydata następowała po wpływie opłaty na konto uczelni. Następne kroki, jakie mieli wykonać kandydaci, polegały na samodzielnym wprowadzeniu do systemu wyników matur, śledzeniu list rankingowych, a następnie złożeniu w uczelni odpowiednich dokumentów – jeśli znaleźli się na liście zakwalifikowanych na studia.

Na podstawie analizy opisów tych czynności stwierdzono różnice międzykierunkowe i międzyuczelniane w terminach rejestracji kandydatów i wnoszenia opłat (tab. VIII, IX). Różna była również forma prezentacji terminarza, przy czym zazwyczaj był to opis słowny, czasem w postaci arkusza Excel (Poznań). W uczelni łódzkiej zastosowano formę graficzną. Jedne uczelnie podawały osobne harmonogramy dla każdego kierunku i trybu studiów, inne do jednego kalendarium wprowadziły informacje dla obu trybów studiów na danym kierunku. W jeszcze innych kalendarium obejmowało różne kierunki i tryby. W Gdańsku działała wyszukiwarka terminów, w której podawano okres rejestracji i wpisu wyników matur, a więc tylko niektóre ważne daty.

Analiza kalendarzy rekrutacji na kierunek zdrowie publiczne (sZP-I) wykazała, że na uczelniach obowiązywały różne terminy, tzn. odnotowano różnice między uczelniami (tab. VIII). W większości uczelni rejestracja na studia sZP-I oraz sL odbywała się w identycznych lub podobnych terminach. Tylko w Łodzi rejestracja na studia sZP-I była otwarta jeszcze przez trzy dni po ogłoszeniu I listy rankingowej na studiach sL. Podobna sytuacja miała przypuszczalnie miejsce w Szczecinie. A zatem tylko na tych dwóch uczelniach aplikację na studia sZP-I mogli składać kandydaci, którzy znali już swoje oceny, mogli je porównać z konkurentami i wiedzieli, że nie mają szansy dostać się na studia sL.

Zwraca uwagę, że dla studiów sZP-I etapy postępowania kwalifikacyjnego, tj. ogłaszanie list rankingowych i składanie dokumentów, były opisane mniej szczegółowo niż dla studiów sL. Na uczelniach w Łodzi, Katowicach i we Wrocławiu zaplanowano o kilka rund (etapów) mniej w kwalifikowaniu na studia sZP-I niż na sL. Świadczy to zapewne o dużym stopniu powikłania procesu naboru na studia lekarskie.

W odniesieniu do kierunku lekarskiego (sL) zwraca uwagę, że przy różnych terminach rejestracji wpisywanie wyników matur oraz ogłoszenie pierwszych list rankingowych wypadało niemal w jednym czasie we wszystkich uczelniach (tab. IX). Pierwsze listy rankingowe miały być podane do wiadomości 8,

Tabela V. Nazwy olimpiad ogólnopolskich, których laureaci i finaliści mogli uzyskać maksymalny wynik kwalifikacji na studia na kierunku zdrowie publiczne, studia I stopnia stacjonarne (sZP-I), w Collegium Medicum UJ w roku akademickim 2014/15

Table V. Nationwide contests which granted their laureates and final-stage participants maximum admission score to first degree day public health studies (sZP-I) in Collegium Medicum of the Jagiellonian University in 2014/2015 academic year

Lp.	Nazwa olimpiady
1.	Olimpiada Biologiczna
2.	Olimpiada Matematyczna
3.	Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym
4.	Olimpiada Innowacji Technicznych
5.	Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej
6.	Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej
7.	Olimpiada Wiedzy Technicznej
8.	Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych
9.	Olimpiada Wiedzy o Wynalazczości
10.	Olimpiada Wiedzy o Żywieniu i Żywności
11.	Europejska Olimpiada Społeczno-Prawna
12.	Misyjna Olimpiada Znajomości Afryki
13.	Olimpiada Wiedzy o Prawie
14.	Olimpiada Wiedzy Ekologicznej
15.	Olimpiada Lingwistyki Matematycznej
16.	Olimpiada Przedsiębiorczości
17.	Olimpiada Wiedzy o Integracji Europejskiej
18.	Olimpiada Wiedzy o Państwie i Prawie
19.	Olimpiada z Wiedzy o Planowaniu i Zarządzaniu Karierą Zawodową
20.	Olimpiada Wiedzy o Prawach Człowieka
21.	Olimpiada Wiedzy o Unii Europejskiej
22.	Olimpiada Innowacji Technicznych i Wynalazczości

Tabela VI. Warunki postępowania rekrutacyjnego na studia na kierunku lekarskim, jednolite studia magisterskie stacjonarne (sL), w roku akademickim 2014/15 wg danej uczelni

Table VI. Terms of admission to 5-year day medicine studies (sL) for 2014/2015 academic year according to institution

Miasto	Liczba przedmiotów do kwalifikacji	Przedmiot, poziom i wynik matury	Dodatkowe kryterium przy identycznej liczbie punktów	Obliczanie punktów	Maks. wynik w punktach
Białystok	2	B – r Ch/F/M – r Nie mniej niż 80 punktów	B – r	1%=1 pkt	200
Bydgoszcz	2	B – r Ch/F – r		B x 0,55 Ch/F x 0,45	100
Gdańsk	2	B – r Ch – r Co najmniej 40% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania w procesie rekrutacji	B – r		200
Lublin	2	B – r Ch/F – r Minimum 50% możliwej do zdobycia łącznej punktacji	B – r	1%=1 pkt	200
Łódź	2	B/Ch/F/M – r Brak oceny z przedmiotu nie eliminuje z postępowania, ale jest jednoznaczny z wynikiem 0 punktów		1%=2pkt	400
Katowice	2	B – r Ch/F/M – r Co najmniej 30 punktów za każdy przedmiot	B – r	1%=1 pkt	200
Kraków	3	B – r Ch – r F – r/M – p Przynajmniej 30% punktów z wyniku maturalnego z B i Ch na poziomie rozszerzonym, odrębnie dla każdego z tych przedmiotów, oraz M co najmniej na poziomie podstawowym albo F na poziomie rozszerzonym Przy obliczaniu wyniku przedmiotowego z M nie stosuje się przelicznika dla poziomu podstawowego		Poziom rozsz. x 1 B – waga 1 M – waga 1 F/M – waga 1 Suma wyników przedmiotowych pomnożonych przez odpowiadające danym przedmiotom wagi, wybranych w sposób najkorzystniejszy dla kandydata, podzieloną przez 3 (sumę tylu największych wag z każdej grupy, ile przedmiotów z danej grupy branych jest pod uwagę)	100
Olsztyn	3	B – p/r Ch – p/r F/M – p/r 0 % punktów z danego przedmiotu – jeżeli egzamin z tego przedmiotu złożony został na poziomie poniżej 30% punktów		Poziom podst. x 1 Poziom rozsz. x 2	600 (oczekiwany 438)
Poznań	2	B – r Ch/F – r W przypadku równej liczby punktów bierze się pod uwagę średnią ze wszystkich ocen na świadectwie ukończenia szkoły średniej		1%=1 pkt	200
Szczecin	2	B – r Ch/F – r		1%=1 pkt	200
Warszawa	3	B – r Ch – r F/M – p		1%=1 pkt	300
Wrocław	3	B – r Ch – r F/M – p/r	F lub M, a następnie, jako kolejne kryterium, Ch	1%=1 pkt Za poziomy rozsz. z F/M nie ma dodatkowych punktów	300

Oznaczenia:

B – biologia, Ch – chemia, F – fizyka (fizyka z astronomią), M – matematyka; r – matura na poziomie rozszerzonym, p – matura na poziomie podstawowym; znak „/” – przedmioty do wyboru; puste pola – pomimo dokładania należytej staranności w wyszukiwaniu danych, nie znaleziono informacji na dany temat
Codes:

B – biology, Ch – chemistry, F – physics with astronomy, M – mathematics; p – basic level matura, r – advanced level matura; „/” – elective subjects; empty fields – no data found, despite great care taken

Tabela VII. Nazwy olimpiad ogólnopolskich, których laureaci i finaliści mogli uzyskać preferencje w trakcie kwalifikacji na studia na kierunku lekarskim, jednolite studia magisterskie stacjonarne (sL), w Collegium Medicum UJ w roku akademickim 2014/15

Table VII. Nationwide contests which granted their laureates and final-stage participants advantage during admission to 5-year day medicine studies (sL) in Collegium Medicum of the Jagiellonian University in 2014/2015 academic year

Lp.	Nazwa olimpiady	Osiągnięcia dające kandydatowi			
		maksymalny wynik kwalifikacji	maksymalne wyniki przedmiotowe w danej grupie		
			grupa 1	grupa 2	grupa 3
1.	Olimpiada Biologiczna	laureat	finalista	–	–
2.	Olimpiada Chemiczna	laureat	–	finalista	–
3.	Olimpiada Fizyczna	laureat	–	–	finalista
4.	Olimpiada Matematyczna	laureat	–	–	finalista
5.	Olimpiada Innowacji Technicznych	laureat	–	–	finalista
6.	Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej	laureat	–	–	finalista
7.	Olimpiada Wiedzy Technicznej	laureat	–	–	finalista
8.	Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Budowlanych	laureat	–	–	finalista
9.	Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych	laureat	finalista	–	–
10.	Olimpiada Wiedzy o Wynalazczości	laureat	–	–	finalista
11.	Olimpiada Wiedzy o Żywieniu i Żywności	laureat	finalista	–	–
12.	Olimpiada z Astronomii i Astrofizyki	laureat	–	–	finalista
13.	Olimpiada Wiedzy Ekologicznej	laureat	finalista	–	–
14.	Olimpiada Lingwistyki Matematycznej	laureat	–	–	finalista
15.	Olimpiada Innowacji Technicznych i Wynalazczości	laureat	–	–	finalista

Uwaga: grupa 1 – wynik matury z biologii, grupa 2 – wynik z matury z chemii, grupa 3 – wynik matury z fizyki i astronomii albo matematyki; grupy mają inny wpływ na liczbę punktów rekrutacyjnych

Notes: group 1 – biology matura exam score, group 2 – chemistry matura exam score, group 3 – physics with astronomy or mathematics matura exam score, groups with different effect on the admission points total

9, 10 lub 11 lipca. Ogłoszenie list i składanie dokumentów, to najtrudniejszy etap całego postępowania z powodu nadwyżki chętnych nad miejscami i konieczności sprostania wymaganiom formalnym. Kandydaci zakwalifikowani musieli złożyć dokumenty w krótkim czasie, to jest w ciągu dwóch (np. Lublin) do pięciu dni (np. Łódź). Co ciekawe, niektóre uczelnie podawały nieprzekraczalne terminy dla tych formalności z dokładnością do godziny zegarowej (np. Wrocław), inne z dokładnością do dni kalendarzowych. Odnotowano przy tym różny stopień szczegółowości opisu tego etapu kwalifikacji. Niektóre uczelnie podawały terminy VII potencjalnych rund (etapów) kwalifikacyjnych (Lublin, Łódź), a nawet VIII rund (Wrocław). Inne informowały tylko o terminie zamieszczenia na stronie internetowej I listy rankingowej (Gdańsk) albo przewidywanym terminie rozpoczęcia przyjmowania dokumentów (Warszawa). Należy podkreślić, że do poszczególnych uczelni należało składać nieco inne dokumenty (zwłaszcza odnośnie do świadectwa dojrzałości i orzeczenia lekarza medycyny pracy). Zasadą było osobiste składanie dokumentów. W niektórych uczelniach można było je jednak składać przy pomocy osoby posiadającej notarialne upoważnienie do czynności prawnych w imieniu kandydata czy też drogą pocztową.

Zakładano, że kandydaci, którzy nie zostali zakwalifikowani na studia sL mają jeszcze szansę w rekrutacji na nsL (abstrahując od kosztów takiego

kształcenia w wysokości ok. 20 tysięcy za rok nauki). I rzeczywiście było to możliwe niemal na wszystkich uczelniach. Wyjątkiem był Kraków, gdzie procedura kwalifikacji na studia sL i nsL przebiegała równocześnie.

Dyskusja

Uzyskane wyniki skłaniają do refleksji na trzech płaszczyznach: zakresu tematycznego wymagań na studia sZP-I, poziomu wymaganej wiedzy oraz problematyki „uczelni przyjaznej studentom”. W kwestii pierwszej – biorąc pod uwagę różnorodne działania zdrowia publicznego [5] oraz jego interdyscyplinarny charakter nie można pochopnie stawiać zarzutu, że do rekrutacji mogą stawać kandydaci o tak różnym wyjściowym zakresie wiedzy tematycznej, umiejętności i zainteresowań. Czy jednak wiedza ze wszystkich tych przedmiotów jest rzeczywiście ważna? Czy jest bazą, na której buduje się „gmach zdrowia publicznego”? Czy na uczelni, która kwalifikuje na studia sZP-I na podstawie matury z geografii będzie to wykorzystane, np. poprzez blok zajęć na temat zdrowia globalnego? Jakkolwiek błędy selekcji na studia sZP-I można jeszcze nieco korygować w trakcie studiów, w rekrutacji na studia II stopnia i później, to jednak obecna sytuacja skłania do pytania zasadniczego: czy każdy może i powinien studiować zdrowie publiczne?

W kwestii drugiej – czy uprawnione jest kwalifikowanie na studia sZP-I na podstawie wyników

Tabela VIII. Harmonogram postępowania rekrutacyjnego na studia na kierunku zdrowie publiczne, studia I stopnia stacjonarne (szP-I), w roku akademickim 2014/2015 wg danej uczelni
Table VIII. Schedule of admission to first degree day public health studies (szP-I) in 2014/2015 academic year according to institution

Miasto	Rejestracja on-line i opłata rekrutacyjna	Uzupełnienie wyników (wpis wyników matur)	Postępowanie kwalifikacyjne
Białystok	02.06-09.07	Do 11.07	I etap: 15.07 OL; 16-18.07 SD 21.07 ogłoszenie kolejnych list
Bydgoszcz	30.04-07.07		I etap: 10.07 OL; 11-16.07 SD II etap: 17.07 OL; 18-23.07 SD III etap: 24.07 OL; 25-30.07 SD
Gdańsk	01.05-07.07	27.06-07.07	21.07 zamieszczenie na stronie internetowej I listy rankingowej
Lublin	02-16.06	27.06-08.07	I etap: 11.07 OL; 14-15.07 do godz. 13.00 SD II etap: 16.07 OL; do 18.07 do godz. 13.00 SD III etap: 21.07 OL; do 23.07 do godz. 13.00 SD IV etap: 24.07 OL; 25 oraz 28.07 do godz. 13.00 SD V etap: 29.07 OL; do 31.07 do godz. 13.00 SD VI etap: 01.08 OL; 04 oraz 05.08 do godz. 13.00 SD VII etap: 05.08 godz. 15.00 OL; do 07.08 SD
Łódź	30.05-14.07 (rejestracja) Do 16.07 (opłata)	Do 17.07	I etap: 23.07 OL; 24-30.07 SD II etap: 05.08 OL; 06-12.08 SD III etap: 18.08 OL; 19-22.08 SD IV etap: 27.08 OL; 28.08-03.09 SD V etap: 08.09 OL; 09-15.09 SD
Katowice	26.05-11.07	Do 11.07	15.07 ogłoszenie I listy rankingowej
Kraków	29.05 od godz. 12.00 do 02.07 (rejestracja) Do 04.07 do godz. 12.00 (opłata)	Do 04.07 do godz. 12.00	I etap: 10.07 OL; 11-16.07 SD Kolejne wpisy na studia: 17-18.07; 21-22.07 W przypadku możliwości kwalifikowania kolejnej grupy kandydatów, wpisy następować będą w terminach jednodniowych następujących po sobie dniach roboczych
Olsztyn	Brak rekrutacji		
Poznań	01.04-18.06 Do 30.06 opłata	Do 08.07	I etap: do 14.07 OL; do 16.07 do godz. 15.00 SD II etap: do 21.07 OL; do 23.07 do godz. 15.00 SD III etap: do 28.07 OL; do 30.07 do godz. 15.00 SD IV etap: do 04.08 OL; do 06.08 do godz. 15.00 SD V etap: do 11.08 OL; do 13.08 do godz. 15.00 SD Do 19.08 lista przyjętych Lista uzupełniająca na stronie internetowej
Szczecin	19.05-13.08 19.05-14.08 złożenie dokumentów rejestracyjnych	27.06-13.08	Dokładne terminy składania poszczególnych dokumentów przez osoby zakwalifikowane do przyjęcia na studia będą na bieżąco podawane przy listach rankingowych na stronie internetowej Biura Rekrutacji
Warszawa	05.05-04.07	Do 28.07	Od 10 lipca przewidywany termin rozpoczęcia przyjmowania dokumentów od kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia 01.08 ogłoszenie wyników postępowania rekrutacyjnego
Wrocław	12.05-20.06	27.06-07.07	I etap: 09.07 po godz. 10.00 OL; 09-10.07 w godz. 10.00 – 14.00 SD II etap: 11.07 po godz. 10.00 OL; 11-14.07 w godz. 10.00 – 14.00 SD III etap: 15.07 po godz. 10.00 OL; 15-16.07 w godz. 10.00 – 14.00 SD 17.07 po godz. 10.00 ogłoszenie listy przyjętych

Oznaczenia w kolumnie „postępowanie kwalifikacyjne”: OL – ogłoszenie listy rankingowej; SD – składanie dokumentów niezbędnych do przyjęcia na studia; puste pola – pomimo dokładania należytej staranności w wyszukiwaniu danych, nie znaleziono informacji na ten temat
Codes in the „admission procedure” column: OL – ranking list announcement; SD – submitting admission documents; empty fields – no data found, despite great care taken

egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym? I dlaczego od przyszłego lekarza oczekuje się wyniku matury rozszerzonej na poziomie przynajmniej 85% (tab. I), a więc niemal perfekcji, a od przyszłego pracownika zdrowia publicznego zaledwie elementarnej poprawności? Życiowa mądrość podpowiada, że niekompetentny lekarz może czynić szkody jednostkom, dziesiątkom, rzadko setkom pacjentów, a niekompetentny pracownik zdrowia publicznego może szkodzić dziesiątkom, setkom, tysiącom, a może milionom osób. Dobre intencje mogą być szkodliwe [6], a zdrowie publiczne ze swej natury ma wymiar etyczny [7-12]. Rozpatrując obie te kwestie nie wolno zapominać

o dylemacie uczelni – obniżyć wymagania czy zostać bez studentów?

W kwestii trzeciej – „uczelni przyjaznej studentom” trzeba przyznać, że rekrutacja jest bardzo trudnym okresem zarówno dla kandydatów jak członków wydziałowych i uczelnianych komisji rekrutacyjnych. Proces ten można humanizować i ułatwiać m.in. poprzez jasne, przejrzyste i łatwe w obsłudze procedury oraz informacje o nich. Analiza zebranego materiału pokazuje, że zwłaszcza w odniesieniu do informacji jest tu jeszcze bardzo wiele do zrobienia. Być może także w kwestii kryteriów naboru oraz terminów. Szczególnie na kierunku lekarskim, gdzie kandydatów

Tabela IX. Harmonogram postępowania rekrutacyjnego na studia na kierunku lekarskim, jednolite studia magisterskie stacjonarne (sL) i niestacjonarne (nSL), w roku akademickim 2014/2015 wg danej uczelni

Table IX. Schedule of admission to 5-year day (sL) and extramural (nSL) medicine studies in 2014/2015 academic year according to institution

Miasto	Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne		
	Rejestracja on-line i opłata rekrutacyjna	Uzupełnienie wyników (wpis wyników matur)	Postępowanie kwalifikacyjne	Rejestracja on-line i opłata rekrutacyjna	Uzupełnienie wyników (wpis wyników matur)	Postępowanie kwalifikacyjne
Białystok	02.06-03.07	Do 07.07	I etap: 09.07 OL; 10-14.07 SD II etap: 15.07 ogłoszenie kolejnych list	11.08-26.08	Do 01.09	02.09 OL; 03.09-09.09 SD i opłata za I rok studiów 10.09 ogłoszenie kolejnych list 31.07 OL; 01-07.08 SD
Bydgoszcz	30.04-07.07		I etap: 10.07 OL; 11-16.07 SD II etap: 17.07 OL; 18-23.07 SD III etap: 24.07 OL; 25-30.07 SD	30.04-28.07		
Gdańsk	01.05-22.06	27.06-07.07	I etap: 10.07 OL brak informacji o dalszych terminach	01-27.08	01-27.08	01.09 OL Do 05.09 opłata za I semestr
Lublin	02.06-16.06	27.06-08.07	I etap: 11.07 OL; 14-15.07 do godz.13.00 SD II etap: 16.07 OL; do 18.07 do godz. 13.00 SD III etap: 21.07 OL; do 23.07 do godz. 13.00 SD IV etap: 24.07 OL; 25 oraz 28.07 do godz.13.00 SD V etap: 29.07 OL; do 31.07 do godz. 13.00 SD VI etap: 01.08 OL; 04 oraz 05.08 do godz. 13.00 SD VII etap: 05.08 godz. 15.00 OL; do 07.08 SD	25-29.08	25-29.08	03.09 OL
Łódź	30.05-16.06 (rejestracja) Do 04.07 (opłata)	27.06-07.07	I etap: 11.07 OL; 14-18.07 SD II etap: 23.07 OL; 24-30.07 SD III etap: 05.08 OL; 06-12.08 SD IV etap: 18.08 OL; 19-25.08 SD V etap: 27.08 OL; 28.08-03.09 SD VI etap: 08.09 OL; 09-15.09 SD VII etap: 18.09 OL; 19.09 SD	30.05-14.07 (rejestracja) Do 16.07 (opłata)	Do 17.07	I etap: 23.07 OL; 24-30.07 SD II etap: 05.08 OL; 06-12.08 SD III etap: 18.08 OL; 19-25.08 SD IV etap: 27.08 OL; 28.08-03.09 SD V etap: 18.09 OL, 19.09 SD
Katowice	26.05-08.07 do godz. 23.59	27.06-08.07 do godz. 23.59	I etap: 10.07 godz. 14.00 OL; 11-15.07 w godz. 9.00-14.00 SD II etap: 17.07 godz. 14.00 OL; 18-22.07 w godz. 9.00-14.00 SD III etap: 24.07 godz.14.00 OL; 25-28.07 w godz. 9.00-14.00 SD IV etap: 29.07 godz. 14.00 PL; 30-31.07 w godz. 9.00-14.00 SD	18-25.07 do godz. 23.59	18-25.07 do godz. 23.59	I etap: 30.07 godz. 14.00 OL; 31.07-01.08 godz. 9.00-14.00 SD 04.08-01.09 przerwa w pracy WKR (Katowice, Zabrze) Od 02.09 wznowienie pracy WKR
Kraków	29.05 od godz. 12.00 do 02.07 (rejestracja) Do 04.07 do godz. 12.00 (opłata)	Do 04.07 do godz. 12.00	I etap: 10.07 OL; 11-16.07 SD II etap: 17-18.07 II etap: 21-22.07 W przypadku możliwości kwalifikowania kolejnej grupy kandydatów, wpisy następująco będą w terminach jednodniowych następujących po sobie dniach roboczych Do 05.09 dostarczenie zaświadczenia o braku przeciwwskazań lekarskich do podjęcia studiów	29.05 od godz. 12.00 do 02.07 (rejestracja) Do 04.07 do godz. 12.00 (opłata)	Do 04.07 do godz. 12.00	I etap: 10.07 OL; 11-16.07 SD II etap: 17-18.07 III etap: 21-22.07 W przypadku możliwości kwalifikowania kolejnej grupy kandydatów, wpisy następująco będą w terminach jednodniowych następujących po sobie dniach roboczych Do 05.09 dostarczenie zaświadczenia o braku przeciwwskazań lekarskich do podjęcia studiów
Olsztyn	04.06-04.07		I etap: 09.07 OL; do 18.07 do godz. 15.00 SD II etap: 21.07 godz. 13.00 OL; do 28.07 do godz. 15.00 SD 30.07 lista przyjętych	Brak rekrutacji		
Poznań	01.04-18.06 Do 30.06 opłata	Do 08.07	I etap: do 10.07 OL; do 14.07 do godz.15.00 SD II etap: do 16.07 OL; do 18.07 do godz. 15.00 SD II etap: do 22.07 OL; do 24.07 do godz. 15.00 SD IV etap: do 28.07 OL; do 30.07 do godz. 15.00 SD Do 01.08 lista przyjętych Do 07.08 lista uzupełniająca; do 05.08 SD	01-14.08 Do 21.08 zaksięgowanie opłaty		I etap: do 25.08 OL; do 27.08 do godz. 15.00 SD II etap: do 29.08 OL; do 02.09 do godz. 15.00 SD Do 04.09 lista przyjętych

Miasto	Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne		
	Rejestracja on-line i opłata rekrutacyjna	Uzupełnienie wyników (wpis wyników matur)	Postępowanie kwalifikacyjne	Rejestracja on-line i opłata rekrutacyjna	Uzupełnienie wyników (wpis wyników matur)	Postępowanie kwalifikacyjne
Szczecin	19.05-16.06 19.05-17.06 złożenie dokumentów rejestr.	27.06-04.07	Dokładne terminy składania poszczególnych dokumentów przez osoby zakwalifikowane do przyjęcia na studia będą na bieżąco podawane przy listach rankingowych na stronie internetowej Biura Rekrutacji	28.07-04.08 28.07-05.08 złożenie dokumentów	28.07-04.08	Dokładne terminy składania poszczególnych dokumentów przez osoby zakwalifikowane do przyjęcia na studia będą na bieżąco podawane przy listach rankingowych na stronie internetowej Biura Rekrutacji
Warszawa	05.05-04.07	Do 08.07	10.07 przewidywany termin rozpoczęcia SD	15.07-14.08	Do 25.08	27.08 przewidywany termin rozpoczęcia SD
Wrocław	13.05-22.06	27.06-07.07 do godz. 10.00	I etap: 08.07 po godz. 15.00 OL; 09-11.07 w godz. 10.00-14.00 SD II etap: 11.07 po godz. 14.30 OL; od 14.07 w godz. 10.00-14.00 do 16.07 w godz. 10.00-13.00 SD III etap: 16.07 po godz. 14.00 OL; od 17.07 w godz. 10.00-14.00 do 18.07 w godz. 10.00-13.00 SD IV etap: 18.07 po godz. 14.00 OL; od 21.07 w godz. 10.00-14.00 do 22.07 w godz. 10.00-13.00 SD V etap: 22.07 po godz. 14.00 OL; od 23.07 w godz. 10.00-14.00 do 24.07 w godz. 10.00-13.00 SD VI etap: 24.07 po godz. 14.00 OL; od 25.07 w godz. 10.00-14.00 do 28.07 w godz. 10.00-13.00 SD VII etap: 28.07 po godz. 14.00 OL; od 29.07 w godz. 10.00-14.00 do 30.07 w godz. 10.00-13.00 SD VIII etap: 30.07 po godz. 14.00 OL; 31.07 w godz. 10.00-13.00 SD 31.07 OL 01-31.08 przerwa w pracy WKR Od 01.09 wznowienie pracy WKR	10-13.07	I etap: 14.07 po godz. 12.00 OL; od 15.07 w godz. 10.00-14.00 do 18.07 w godz. 10.00-13.00 SD II etap: 18.07 po godz. 14.00 OL; od 21.07 w godz. 10.00-14.00 do 23.07 w godz. 10.00-13.00 SD III etap: 23.07 po godz. 14.00 OL; od 24.07 w godz. 10.00-14.00 do 28.07 w godz. 10.00-13.00 SD IV etap: 28.07 po godz. 14.00 OL; od 29.07 w godz. 10.00-14.00 do 31.07 w godz. 10.00-13.00 SD V etap: 31.07 po godz. 14.00 OL; 01-31.08 przerwa w pracy WKR Od 01.09 wznowienie pracy WKR	

Oznaczenia w kolumnie „postępowanie kwalifikacyjne”: OL – ogłoszenie listy rankingowej; SD – składanie dokumentów niezbędnych do przyjęcia na studia; WKR – Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna; puste pola – pomimo dokładania należytej staranności w wyszukiwaniu danych, nie znaleziono informacji na ten temat

Uwaga: Na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi uwzględniono tylko studia na Wydziale Lekarskim bez Wydziału Wojskowo-Lekarskiego

Na Uniwersytecie Medycznym w Lublinie, Śląskim Uniwersytecie Medycznym oraz na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym terminy rekrutacji były identyczne na obu istniejących tam Wydziałach

Codes in the „admission procedure” column: OL – ranking list announcement; SD – submitting admission documents; WKR – Faculty Admission Committee; Empty fields – no data found, despite great care taken

Notes: for Medical University of Łódź, only studies at Faculty of Medicine, without Faculty of Military Medicine

For Medical University of Lublin, Medical University of Silesia and Medical University of Warsaw, admission dates were identical for both faculties found there

jest wielu, a liczni składają aplikacje na kilku uczelniach jednocześnie albo wybierają jeszcze dodatkowy kierunek studiów. Mówiąc kolokwialnie – można się w tym wszystkim całkowicie pogubić i zostać na lodzie. Było i tak, że jedna z uczelni oferowała pomoc w postaci zakładki „Rekrutacja – Krok po kroku”, która nie działała w początkowym okresie rekrutacji.

Warto zauważyć, że większość istniejących rankingów szkół wyższych nie uwzględnia kategorii „uczelnia przyjazna studentom” ani nawet „dydaktyka”. Zasady takie przyjęto w ocenie parametrycznej jednostek naukowych wg MNiSzW oraz w tzw. rankingu zielonogórskim (<http://rankingi.ia.uz.zgora.pl/>), który bazuje na indeksie Hirscha. Ranking Fundacji Edukacyjnej Perspektywy ([\[perspektywy.pl/portal/\]\(http://www.perspektywy.pl/portal/\)\) w 15. edycji z 2014 r. uwzględnił kryterium „warunki kształcenia”, o wadze 11%, które obejmuje: dostępność dla studentów kadr wysoko-kwalifikowanych, akredytacje, zbiory elektroniczne, zbiory drukowane, warunki korzystania z biblioteki oraz możliwość rozwijania zainteresowań naukowych. W słynnym międzynarodowym rankingu *Academic Ranking of World Universities* \(ARWU\), czyli tzw. rankingu szanghajskim \(<http://www.shanghairanking.com/>\), oceniane są cztery domeny: \(a\) studenci, \(b\) kadra, \(c\) zasoby, \(d\) tzw. AWRU indicators, czyli wskaźniki wpływu, takie jak np.: liczba absolwentów, którzy zostali laureatami nagrody Nobla czy liczba artykułów w czasopismach *Nature* oraz *Science*. W kategorii „studenci” oceniane są: odsetek absol-](http://www.per-</p>
</div>
<div data-bbox=)

wentów, odsetek studentów zagranicznych na różnych poziomach kształcenia oraz wskaźnik zatrudnienia absolwentów licencjatów, magistrów oraz doktorów.

W minionych latach Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej przyznawał nagrodę w kategorii „uczelnia przyjazna studentom”, ale obecnie na stronie internetowej tej organizacji nie ma o nim mowy. I warto do tego powrócić, uwzględniając przy tym informacje o rekrutacji jako kryterium oceny uczelni. Tym bardziej, że aktualnie więcej rozgłosu zyskuje ranking „uczelni przyjaznej pracodawcom”.

Wnioski

W badaniu potwierdzono hipotezę pierwszą, odrzucono drugą i trzecią. W odniesieniu zaś do czwartej uzyskano nie dość miarodajne wyniki. Uprawnia to do stwierdzenia, że:

1. Kandydatom na studia sZP-I stawiane są mniejsze wymagania merytoryczne niż kandydatom na studia sL, tj. bierze się pod uwagę większą liczbę przedmiotów maturalnych i uwzględnia maturę zdawaną na poziomie podstawowym. Może to świadczyć o tym, że studia sZP-I podejmują osoby, które były słabszymi uczniami lub nie mają okre-

ślonych zainteresowań. Może to mieć wpływ na dalsze kształcenie i uzyskiwane kompetencje. Jeśli słabi kandydaci będą słabymi absolwentami, to w dalszej perspektywie będzie to miało negatywny wpływ na efektywność działań zdrowia publicznego i stan zdrowia populacji.

2. Tylko na dwóch uczelniach kandydaci, którzy nie zostali zakwalifikowani na studia sL mogli jeszcze przystąpić do rekrutacji na studia s-ZP-I. Prawie na wszystkich (z wyjątkiem jednej) uczelniach mieli jednak czas, aby rejestrować się na studia nsL, czyli płatne. Oznacza to, że studia na kierunku zdrowie publiczne nie mogą być rodzajem planu ratunkowego dla niedoszlých medyków. Jeśli kandydat na studia sL liczy się z porażką w rekrutacji, ale przewiduje możliwość studiowania zdrowia publicznego, to powinien rejestrować się jednocześnie na oba te kierunki. Być może jednak oba kierunki mają zupełnie inną grupę docelową.
3. W przypadku kilku uczelni procedura kwalifikacji i przyjmowania na studia sZP-I wydaje się krótsza niż na studia sL. Może to świadczyć o niewielkiej liczbie kandydatów do studiowania zdrowia publicznego.

Piśmiennictwo / References

1. Working together for health. World Health Report 2006. WHO, Geneva 2006: 41-66.
2. Greaves F, Guest C. Workforce. [in:] Oxford handbook of public health practice. Guest C, Riccardi W, et al. (eds). Oxford University Press 2013: 556-565.
3. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Dz.U. 2005 nr 164 poz. 1365 art. 169.
4. System informacji o szkolnictwie wyższym POL-on. <https://polon.nauka.gov.pl/opi/aa/kierunki/studia?execution=e2s1> (17.06.2014).
5. European Action Plan for Strengthening Public Health Capacities and Services. Regional Committee for Europe Sixty-second session. Malta, 10-13 Sept 2012. EUR/RC62/12 Rev.1 + EUR/RC62/ Conf.Doc./6 Rev.2. http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/171770/RC62wd12rev1-Eng.pdf?ua=1
6. Global Health University: Excellence in Global Health Education. Certificate in Global Health Ethics, Quality, and Equality: Online Global Health Course. Module 8: The Significant Harm of Worst Practices. <http://www.uniteforsight.org/global-health-course/module8>
7. Principles of the Ethical Practice of Public Health. Public Health Leadersh Soc 2002: 1-16. <http://www.apha.org/NR/rdonlyres/1CED3CEA-287E-4185-9CBD-BD405FC60856/0/ethicsbrochure.pdf>
8. Thomas J. Skills for the Ethical Practice of Public Health. Public Health Leadersh Soc 2004: 1-14. <http://phls.org/CMSuploads/Skills-for-the-Ethical-Practice-of-Public-Health-68547.pdf>
9. Thomas JC, Sage M, et al. A code of ethics for public health. Am J Public Health 2002, 92: 1057-1059.
10. Petrini C, Gainotti S. A personalist approach to public-health ethics. Bull WHO 2008, 86: 624-629.
11. Sindall C. Does health promotion need a code of ethics? Health Promot Int 2002, 17(3): 201-203.
12. Code ethics for the health education profession. Coalition of National Health Education Organizations 2011, 1-5. <http://www.cnheo.org/ethics.html>